

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра Бухгалтерського обліку та аудиту
(повна назва кафедри)

Допущено до захисту
Завідувач кафедри _____
(підпис)

Лоханова Н.О.
(прізвище та ініціали)

« _____ » _____ 2019 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)

за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»
(назва магістерської програми)

на тему: «Облік, аудит та аналіз в системі управління оплатою праці
підприємства (на прикладі ТОВ «ГІТ»)»

Виконавець:

студентка 6 курсу групи 1М ЦЗФН

Каленич Ірина Сергіївна
(прізвище та ініціали) (підпис)

Науковий керівник:

кандидат економічних наук, доцент
(науковий ступінь, вчене звання)

Шерер Ігор Леонідович
(прізвище та ініціали) (підпис)

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ	6
1.1. Сутність заробітної плати, форми та системи оплати праці...	6
1.2. Нормативно-правове регулювання та забезпечення обліку розрахунків з оплати праці	14
1.3. Можливості вдосконалення організації оплати праці	19
Висновки до розділу 1	23
РОЗДІЛ 2. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ В ТОВ «ГІТ»	25
2.1. Організаційно-економічна характеристика досліджуваного підприємства.....	25
2.2. Організація бухгалтерського обліку розрахунків з оплати праці та документообігу	30
2.3. Методика нарахувань та утримань при розрахунку заробітної плати	39
Висновки до розділу 2	48
РОЗДІЛ 3. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ТА АУДИТ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ ТОВ «ГІТ»	49
3.1. Аудит операцій розрахунків з оплати праці	49
3.2. Аналіз використання фонду оплати праці	56
3.3. Прогнозування рівня заробітної плати методами економіко- математичного моделювання	67
Висновки до розділу 3	72
ВИСНОВКИ	74
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	78
ДОДАТКИ	85

ВСТУП

Актуальність теми. В умовах ринкового господарювання, відповідно до змін в економічному та соціальному розвитку країни істотно змінюється і політика в області оплати праці.

Оплата праці на сьогодні є основним джерелом доходів будь-яких робітників, а також однією з найкращих варіантів мотивації для майбутнього трудового потенціалу.

Правильна постановка бухгалтерського обліку та аудиту розрахунків з оплати праці на підприємстві забезпечить доцільне, економне витрачання коштів на оплату праці, сприятиме підвищенню ролі заробітної плати в поліпшенні матеріального стимулювання виробництва, в зміцненні трудової дисципліни, зменшенні рівня собівартості виробів, що випускаються, тощо [60, с. 688].

Питанням вдосконалення організації розрахунків з оплати праці приділяли увагу такі вітчизняні вчені, як: Ф.Ф. Бутинець, В.Г. Ротань [57], А.Г. Загородній, С.В. Івахненко, А.М. Колот [19], А.Н. Кузьмінський, М.В. Кужельний, О.П. Скирпан [66], А.О. Старостіний, Л.К. Сук [68], В.М. Тарасович [69], Л.М. Чернелевський, В.Г. Швець, В.О. Шевчук та інших. Серед зарубіжних дослідників, яким також належить значний внесок у розробку даної проблеми, слід назвати В.А. Андрєєва, Х. Андерсона, В.П. Суйца, Г.Г. Мелікьяна, Р.П. Колосову та інших.

Проте окремі аспекти теорії та практики обліку й аудиту розрахунків з оплати праці та аналізу використання фонду оплати праці залишаються в дискусійному форматі та потребують подальших наукових досліджень і розробок у напрямі їх удосконалення. Зокрема, це стосується уточнення сутності оплати праці, що неоднозначно трактується різними законодавчо-нормативними актами, питань уніфікації методики бухгалтерського обліку розрахунків з оплати праці з Міжнародними Стандартами Фінансової Звітності, процедур вдосконалення аналітичного обліку витрат на оплату праці, оптимізації їх структури та

управління ними, вдосконалення методики зовнішнього і внутрішнього аудиту розрахунків з оплати праці, розробки комплексного підходу до аналізу фонду оплати праці на мікрорівні.

Все це свідчить про актуальність теми кваліфікаційної роботи.

Мета і завдання дослідження. Метою дослідження є вивчення теоретичних засад та практичних особливостей обліку та аудиту розрахунків з оплати праці на досліджуваному підприємстві, формулювання висновків та розробка певних пропозицій, щодо удосконалення діючої практики.

Для реалізації мети в кваліфікаційній роботі сформульовано такі завдання:

- визначити економічну сутність заробітної плати;
- проаналізувати нормативні документи, законодавчі акти, міжнародні та національні стандарти бухгалтерського обліку, які регулюють оплату праці на підприємствах України;
- визначити існуючі форми, системи та види оплати праці;
- вивчити організацію обліку розрахунків з оплати праці на досліджуваному підприємстві;
- визначення методики аудиту заробітної плати на досліджуваному підприємстві;
- провести аналіз використання фонду оплати праці на досліджуваному підприємстві;
- визначити напрями вдосконалення обліку та внутрішнього аудиту розрахунків з оплати праці на досліджуваному підприємстві.

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження є процес організації обліку, аудиту та аналізу розрахунків з оплати праці на досліджуваному підприємстві.

Предмет дослідження. Предметом дослідження є теоретико-методологічні та методичні засади організації розрахунків по заробітній платі на досліджуваному підприємстві.

Методи дослідження. На різних етапах написання кваліфікаційної роботи використовувалися різні загальнонаукові методи дослідження:

Перший етап. Визначення сутності заробітної плати – теоретичне узагальнення, індуктивний та дедуктивний методи;

Другий етап. Вивчення організації обліку заробітної плати на досліджуваному підприємстві – спостереження, групування, історичний метод та статистичні методи обробки інформації;

Третій етап. Проведення аналізу використання фонду оплати праці на досліджуваному підприємстві – моделювання.

Інформаційна база дослідження. В процесі написання кваліфікаційної роботи використовувалися нормативно-правові акти чинного законодавства, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених з питань обліку та контрольної-аналітичного забезпечення відтворення трудових ресурсів, первинні бухгалтерські документи, реєстри та звітність базового підприємства, статистична інформація, а також інформація зі всесвітньої інформаційної мережі Інтернет.

Публікації та апробація результатів дослідження. За матеріалами дослідження підготовлено до публікації наукову статтю: «Облікова модель реформування оплати праці в сучасних умовах господарювання».

ВИСНОВКИ

За результатами дослідження зроблено наступні висновки та пропозиції.

Основним джерелом доходів найманих працівників є заробітна плата.

Заробітна плата – це одна з найскладніших економічних категорій. Саме з цієї причини, а також внаслідок однобічного підходу до її визначення нині в Україні відсутнє єдине розуміння суті заробітної плати.

На нашу думку, більш змістовним та обґрунтованим є поняття, зазначене у Законі України «Про оплату праці» № 108/95ВР від 24.03.1995 р., у якому «заробітна плата» визначається, як винагорода, обчислена у грошовому виразі, яку за трудовим договором роботодавець виплачує працівникові за виконану ним роботу.

Для оцінки розміру заробітної плати застосовується показник фонду оплати праці. Фонд оплати праці складається з фонду основної заробітної плати; фонду додаткової заробітної плати та інших заохочувальних і компенсаційних витрат.

Заробітна плата існує у двох основних формах: почасовій та відрядній.

У сучасній економічній системі використовують такі системи заробітної плати: тарифну, преміальну, колективну.

Нормативно-правове регулювання розрахунків з оплати праці здійснюється на підставі законів, нормативних актів, постанов та інструкцій, які затверджуються Кабінетом Міністрів України, наказів Міністерства Фінансів. Головним законодавчим актом є Конституція України, на якій базується все законодавство, у тому числі і законодавство про працю. Вищим органом, який здійснює контроль за дотриманням законодавства про оплату праці є Генеральна прокуратура України.

Надзвичайно актуальним завданням сьогодення є перебудова організації заробітної плати. Головною метою проведення даної реформи є забезпечення поетапного підвищення оплати праці та створення ефективного мотиваційного

механізму, який ґрунтується на поєднанні економічних стимулів та соціальних гарантій.

Дослідивши діючу систему обліку розрахунків з оплати праці на ТОВ «ГІТ» було виявлено ряд проблем та розроблено рекомендації та пропозиції, спрямовані на їх вирішення.

1. На ТОВ «ГІТ» відсутні Колективний договір та Положення про оплату праці. Вважаємо за доцільне, укладання Колективного Договору та розробку Положення про оплату праці на даному підприємстві, адже наявність цих документів є обов'язковим важелем успішної роботи підприємств усіх, без винятку, форм власності. Відсутність цих документів призводить до вагомих адміністративних санкцій.

2. На досліджуваному підприємстві відсутній графік документообігу. Запропоновано впровадити графік, оскільки правильне і своєчасне складання первинних документів, їх перевірка та своєчасне подання до архіву, дозволять систематизувати первинні документи та облікові реєстри і тим самим зробити більш організованою і зрозумілою систему обліку.

3. Належним чином не організовано облік нарахування відпускних. На нашу думку, одним із провідних напрямів вдосконалення бухгалтерського обліку з оплати праці на ТОВ «ГІТ» з обліку нарахування сум відпускних є впровадження документа «Відомість нарахування відпускних». Даний документ дасть змогу належним чином проконтролювати достовірність і правильність включення сум доходів для розрахунку середньоденної заробітної плати працівника та визначення суми відпускних.

З метою визначення основних показників діяльності підприємства ми провели аналіз фінансового стану та використання фонду оплати праці за даними звітності ТОВ «ГІТ».

Аналіз майнового стану свідчить про позитивну тенденцію до росту як активів, в т.ч. оборотних активів, так і джерел активів підприємства, в т.ч. власного капіталу та зобов'язань.

Аналіз коефіцієнтів ліквідності балансу показав, що на період проведення розрахунків підприємство було платоспроможним. Оскільки, усі показники ліквідності відповідають нормативному значенню та мають тенденцію до збільшення.

Аналіз коефіцієнтів фінансової стійкості показав, що на період проведення розрахунків підприємство було незалежним від зовнішніх позик, а отже фінансово стійким.

Результати аналізу використання фонду оплати праці свідчать про наступне:

- аналіз використання фонду оплати праці свідчить про те, що планові завдання з його виконання були перевиконані;

- середньооблікова чисельність усього персоналу протягом року збільшилася, зокрема, збільшилася чисельність робітників підприємства;

- фонд оплати праці у звітному році збільшився. Тенденція до зростання спостерігається в динаміці середньорічної, середньомісячної і середньогодинної оплати праці одного працівника;

- аналіз відповідності темпів росту продуктивності праці і зарплати свідчить про те, що заробітна плата збільшується за рахунок збільшення інтенсивності праці;

- аналізованому підприємству в 2018 році характерна позитивна тенденція зростання показника зарплатовіддачі, за рахунок зростання прибутку на 1 грн фонду основної заробітної плати та зростання частки основної заробітної плати в структурі фонду оплати праці.

В процесі проведення аудиту на ТОВ «ГІТ» нами було запропоновано:

- модель аудиту операцій щодо оплати праці та її розрахунків;

- оперограму перевірки обліку робочого часу на ТОВ «ГІТ», що вдосконалює процес аудиторської перевірки;

- процедуру поточного контролю обліку використання робочого часу на ТОВ «ГІТ» та певну послідовність перевірки, що передбачає проведення детальних тестів за всіма нарахуваннями виплат та утриманнями з них;

– вдосконалення аналітичного обліку оплати праці, шляхом додавання до рахунку 66 «Розрахунки за виплатами працівникам» і субрахунку 661 «Розрахунки за нарахованими виплатами» субрахунків не тільки другого, а і сім субрахунків третього порядку (661.1.1 – 661.1.7).

Розрахувавши коефіцієнт множинної кореляції, який є мірою лінійного зв'язку рівня заробітної плати з обсягом наданих послуг, собівартістю наданих послуг, чисельністю працівників, прибутком підприємства та розміром мінімальної заробітної плати в Україні, нами було виявлено, що його значення наближається до 1. Це стало підтвердженням того, що існує достатньо сильний зв'язок між вище перерахованими показниками.

Таким чином, проведені дослідження показують, що збільшення обсягу призводить до поступового збільшення прибутку, а відповідно і до зростання рівня середньомісячної заробітної плати працівників зайнятих у сфері послуг.

Провівши дослідження організації оплати праці у ТОВ «ГІТ», вважаємо за доцільне:

- 1) розробити Положення про преміювання працівників на підприємстві, що дозволить їм працювати більш ефективно;
- 2) запровадити безтарифну систему оплати праці в поєднанні з відсотковою. При такій системі заробітна плата працівника буде розраховуватися, як відсоток від кінцевих результатів діяльності підприємства;
- 3) зменшувати собівартість послуг шляхом запровадження системи планування витрат на підприємстві;
- 4) здійснювати економіко-математичне моделювання на підприємстві, яке дозволить виявляти чинники впливу на розмір заробітної плати;
- 5) розширювати спектр послуг з питань інформатизації. Обирати ті послуги, які є найбільш прибуткові та конкурентоспроможні на ринку.

На нашу думку, вищеперераховані шляхи вдосконалення призведуть до поступового збільшення прибутку, а це, в свою чергу, стане поштовхом для збільшення кількості робочих місць, покращення організації оплати праці на ТОВ «ГІТ», що забезпечить працівникам комфортні умови праці, отримання належного рівня заробітної плати, премій та заохочувальних виплат.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бухалков М. Управление качеством норм труда на предприятии: моногр. / М. Бухалков. М.: Экономика и финансы, 2004. 304 с.
2. Важливі цифри 2019 року: Податки та бухгалтерський облік, 2018 № 104 – 105. // URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/december/issue-104-105/article-41618.html> (дата звернення: 05.10.2019).
3. Варакута Ю.М. Шляхи удосконалення організації оплати праці в системі управлінського обліку на підприємствах / Ю.М. варакута, в.в. Бобиль // Збірник наукових праць. д.: вид-во дніпропетр. нац. Ун-ту залізн. трансп. ім. акад. в. Лазаряна, 2012. вип. 3. С. 18 – 22.
4. Вороная Н. Відпускні в обліку та звітності: Податки та бухгалтерський облік, 2019 № 31. // URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2019/april/issue-31/article-43831.html> (дата звернення: 07.10.2019).
5. Вороная Н. Щорічна відпустка: основні моменти (ч.1): Податки та бухгалтерський облік, 2019 № 31. // URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2019/april/issue-31/article-43828.html> (дата звернення: 07.10.2019).
6. Герасимчук Л.С. Шляхи вдосконалення обліку оплати праці / Л.С. Герасимчук, О.В. Кантаєва // Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ / Серія: Економічні науки. 2012. № 12. С. 186 – 194.
7. Грішнова О. Підвищення заробітної плати як передумова економічного зростання та соціального розвитку економіки / О. Грішнова // Оплата праці: проблеми теорії та практики. 2010. № 5. С. 84 – 88.
8. Дробишева О. Економічна сутність, форми та системи оплати праці / О. Дробишева // Україна: аспекти праці. 2010. № 5. С. 23 – 28.
9. Жуков А. Модернізація економіки: моногр. / А. Жуков. М.: АТИСО, 2014. С. 105 – 114.
10. Завгородній В.П. Бухгалтерський облік в Україні / В.П. Завгородній. К.: А.С.К., 2011. 848 с.
11. Завіновська Г.Т. Економіка праці: навч. посіб. / Г.Т. Завіновська. К.: КНЕУ, 2003. 300 с.

12. Зайченко О.І., Кузнецова В.І. Управління людськими ресурсами: навч. пос. / за наук. ред. О.І. Зайченко. Івано-Франківськ, «Лілея-НВ», 2015. 232 с.

13. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: наказ МФУ від 30 листопада 1999 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99> (дата звернення: 01.10.2019).

14. Калина А. Економіка праці: навч. посіб. / А. Калина. К.: МАУП, 2009. 272 с.

15. Кесарчук Г.С. Удосконалення організації обліку розрахунків за виплатами працівникам / Г.С. Кесарчук // Науковий вісник Ужгородського університету. Сер.: Економіка. 2013. Вип. 4. С. 240 – 246.

16. Ковальов В. Економіка праці і соціально-трудові відносини: навч. посіб. / В. Ковальов, В. Рижиков, О. Єськов. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 255 с.

17. Кодекс законів про працю України: Кодекс від 10.12.1971 № 322-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08> (дата звернення: 03.10.2019).

18. Колот А. Дослідження проблем оплати праці: порівняльний аналіз (Україна та країни ЄС) / А. Колот, Г. Куліков, О. Поплавська // Україна: аспекти праці. 2009. № 1. С. 49.

19. Колот А.М. Організаційно-економічний механізм регулювання заробітної плати і шляхи його вдосконалення (на матеріалах промислових підприємств України): автореф. дис. д.е.н.: 08.06.01. А.М. Колот. // URL: <http://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/11493> (дата звернення: 08.10.2019).

20. Конош О.В. Удосконалення обліку, аналізу, аудиту оплати праці / О.В. Конош // Фінансові ринки і цінні папери. 2009. № 23. С. 36 – 40.

21. Конституція України: Відомості Верховної Ради України (ВВР) від 28.06.1996 р. № 30. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 29.09.2019).

22. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств: навч. посіб. К.: Товариство «Знання» КОО, 2003. 378 с.

23. Кулініч І.О. Ринок праці та зайнятість населення в Україні: соціально-економічний аналіз / І.О. Кулініч // Сталий розвиток економіки. 2010. № 2. С. 20 – 26.

24. Лишиленко О. Бухгалтерський облік розрахунків за виплатами працівникам / О. Лишиленко // Бухгалтерський облік та аудит. – 2004. – № 12.

25. Мартин О.М. Заробітна плата як економічна категорія: соціально-економічні аспекти / О.М. Мартин // Науковий вісник НЛТУ України. 2012. Вип. 22.7. С. 233 – 241.

26. Методичні рекомендації оцінки впливу змін економічних факторів на результативні показники прибутку, рентабельності виробництва і реалізації продукції (робіт, послуг) / [Григор Н.М., Крехівський О.В., Ніколаєнко Н.Л. та ін.]. К.: ДП ДІКТЕД, 2007. 140 с.

27. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_020 (дата звернення: 05.10.2019).

28. Мочерний С. Політична економія: навч. посіб. / С. Мочерний. – К.: Знання-Прес, 2006. 687 с.

29. Огай О. Помилки у формі № 1ДФ: Податки та бухгалтерський облік, 2019 № 79. // URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2019/october/issue-79/article-97146.html> (дата звернення: 11.10.2019).

30. Онищенко Д.О. Формування системи оплати праці на підприємстві / Д.О. Онищенко // Управління розвитком. 2011. № 11. С. 57 – 58.

31. Островерха Р.Е. Організація обліку: навч. посібник / Р.Е. Островерха. К.: Центр навч. л-ри, 2012. 568 с.

32. Петрик Е. Аудит расчетов по оплате труда и другим выплатам работникам: требования к организации и методике / Е. Петрик // Бухгалтерский учет и аудит. 2006. № 12. С. 47 – 54.

33. Пищуліна О.М. Нова ідеологія реформування заробітної плати: потреба та перспективи / О.М. Пищуліна // Стратегічні пріоритети. 2007. № 1. С. 133 – 140.

34. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. URL: <https://buhgalter911.com/normativnaya-baza/instr-plan-rah/plan-rah/plan-schetov-buhgalterskogo-1021043.html> (дата звернення: 30.09.2019).

35. Податковий кодекс України: Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 03.10.2019).

36. Покатаєва О.В. Шляхи вдосконалення системи оплати праці на підприємстві / О.В. Покатаєва, Г.О. Кошулинська // Держава та регіони: наук.-виробн. журнал / Серія: Економіка та підприємництво. 2011. № 3. С. 139 – 141.

37. Потриваєва Н.В. Стан та перспектива обліку розрахунків з оплати праці: теоретичний аспект / Н.В. Потриваєва, І.В. Савченко // Економічний форум. 2014. № 1. С. 93 – 98.

38. Притула В. І. Актуальна оцінка виплат працівникам у системі управління персоналом в контексті міжнародної практики / В. І. Притула // Облік і фінанси. 2012. № 1. С. 67 – 72.

39. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: закон України від 21.12.17 р. № 2258-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19> (дата звернення: 09.10.2019).

40. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: закон України від 16.07.99 р. № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 29.09.2019).

41. Про відпустки: закон України від 15.11.96 р. № 505/96–ВР. URL: <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 02.10.2019).

42. Про затвердження Інструкції про порядок ведення трудових книжок працівників: наказами М-ва праці України, М-ва юстиції України, М-ва соціального захисту населення України від 29 липня 1993 р. № 58. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0110-93> (дата звернення: 12.10.2019).

43. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: наказ МФУ від 31.12.1999 р. № 318. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00> (дата звернення: 04.10.2019).

44. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам»: наказ МФУ від 28.10.2003 р. № 601. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1025-03> (дата звернення: 04.10.2019).

45. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»: наказ МФУ від 27.04.2000 р. № 92. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00> (дата звернення: 04.10.2019).

46. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: наказ МФУ від 20.10.1999 р. № 246. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99> (дата звернення: 04.10.2019).

47. Про затвердження Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: наказ МФУ від 24.05.95 р. № 88. URL: <https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95> (дата звернення: 25.09.2019).

48. Про затвердження Порядку обчислення середньої заробітної плати: постанова КМУ від 08.02.95 р № 100. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/100-95-%D0%BF> (дата звернення: 28.09.2019).

49. Про затвердження Порядку проведення компенсації громадянам втрати частини грошових доходів у зв'язку з порушенням термінів їх виплати: закон України від 21.02.2001 р. № 159 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/159-2001-%D0%BF> (дата звернення: 30.09.2019).

50. Про затвердження типових форм первинного обліку особового складу: наказ МФУ від 27.10.1995 р. № 277. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0277202-95> (дата звернення: 06.10.2019).

51. Про затвердження типових форм первинної облікової документації зі статистики праці: наказ Державного комітету статистики України від 05.12.2008 р. № 489. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0489202-08> (дата звернення: 07.10.2019).

52. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: закон України від 08.07.2010 р. № 2464-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17> (дата звернення: 08.10.2019).

53. Про індексацію грошових доходів населення: закон України від 03.07.1991 р. №1282–XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1282-12> (дата звернення: 03.10.2019).

54. Про колективні договори і угоди: закон України від 01.07.93 р. № 3356-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3356-12> (дата звернення: 05.10.2019).

55. Про оплату праці: закон України від 24.03.95 р. № 108/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 21.09.2019).

56. Про охорону праці: закон України від 14.10.92 р. № 2694-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12> (дата звернення: 22.09.2019).

57. Ротань В.Г. Науково-практичний коментар до законодавства України про працю / В.Г. Ротань, І.В. Зуб, Б.С. Стичинський; керівник авт. кол. В.Г. Ротань; [8-ге вид., доп. та перероб.]. К.: А.С.К., 2008. 425 с.

58. Руденко Л.В., Подольська В.О. Аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства: навч. посіб. / Укоопспілка; Навчально-методичний центр «Укоопосвіта». К., 2007. 422 с.

59. Савченко О. Якщо працівникові помилково виплатили більшу зарплату: Податки та бухгалтерський облік, 2019 № 79. // URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2019/october/issue-79/article-97151.html> (дата звернення: 09.10.2019).

60. Садовська І.Б. Бухгалтерський облік : навч. посіб. / І.Б. Садовська, Т.В. Божидарнік, К.Є. Нагірська. Київ: Центр учб. літ., 2013. 688 с.

61. Салова Н. Сучасне розуміння сукупної винагороди за працю / Н. Салова // Глобальні та національні проблеми економіки. 2016. № 9. С. 602 – 607.

62. Самарский А.А. Математическое моделирование. Идеи. Методы. Примеры. / А.А. Самарский, А.П. Михайлов. М.: ФИЗМАТЛИТ, 2015. 320 с.

63. Саух І.В. Бухгалтерський облік і контроль затрат на оплату праці в умовах ресурсозбереження: автореф. дис. канд. екон. наук: спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)» / І.В. Саух. Житомир, 2012. 21 с.

64. Семененко О.Л. Удосконалення обліку, аналізу і аудиту розрахунків з оплати праці / О.Л. Семененко // Фінансові ринки і цінні папери. 2008. № 22. С. 18 – 25.

65. Семенов Г.А. Організація обліку розрахунків з персоналом з оплати праці / Г.А. Семенов, Л.О. Андрущенко // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. 2009. № 2. С. 180 – 187.

66. Скирпан О.П., Палюх М.С. Фінансовий облік Тернопіль: ТНЕУ, 2008. 407 с.

67. Собко В.В. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: навч. посібник / В.В. Собко. К.: КНЕУ, 2012. 526 с.

68. Сук Л. Облік праці та її оплати / Л. Сук // Бухгалтерія. 2011. № 2. С. 37 – 44.

69. Тарасович В.М. Економічна теорія. Київ: Центр навчальної літератури. 2006. 784 с.

70. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський та фінансовий облік на підприємствах України: Підручник для студ. вузів екон. спец. 8-те вид. допов. й перероб. К.: А.С.К, 2008. 926 с.

71. Ушакова Л. Помилки в сумі зарплати: Податки та бухгалтерський облік, 2019 № 79. // URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2019/october/issue-79/article-97139.html> (дата звернення: 10.09.2019).

72. Ушакова Л. Працівник-новачок і середня зарплата: Податки та бухгалтерський облік, 2019 № 32. // URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2019/april/issue-32/article-43930.html> (дата звернення: 10.10.2019).

73. Цивільний кодекс України: Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15> (дата звернення: 12.10.2019).

74. Шульга Н.В. Облік і аудит розрахунків з оплати праці та аналіз ефективності використання трудових ресурсів: автореф. дис. канд. екон. наук: спец. 08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)» / Н.В. Шульга. Київ, 2008. 19 с.

75. Шульга Н.В. Сутність оплати праці, її форми і системи / Н.В. Шульга // Проблеми формування ринкової економіки: міжвід. наук. збірник; відп. ред. О.О. Беляєв. К.: КНЕУ, 2012. Вип. 10. С. 73 – 77.

76. Экономика и рынок труда: Высшая школа / науч. ред. А. Головачев. М.: ИНФРА-М, 2004. 245 с.

77. Янковий О.Г. Математичні методи факторного економічного аналізу на базі мультиплікативних моделей / О.Г. Янковий // Сучасні технології управління підприємством та можливості використання інформаційних систем: стан, проблеми, перспективи: матер. 6-ї міжнар. наук.-практ. конф. 31 березня – 1 квітня 2011 р. Одеса, ОНУ, 2011. С. 217 – 221.

ДОДАТКИ